

Η ΓΟΗΣΣΑ

Κανένας δεν σινιδόταν τόσο φίλιζα όσο οι δύο σύντροφοι του Αλνεία, ο Τρόες Νίσοσ και Εδρύαλοσ.

Ο Εδρύαλοσ ήταν νεότεροσ και ή ιητέρα τον τον είχε εμπιστευτεί στη φρονιδα του Νίσοσ. Έτσι, μέσα στη φίλια του Εδρύαλου ίσχυε κάποια εγγυησιώνη και κάποιος σεβασμόσ για το Νίσο, και μέσα στη φίλια του Νίσοσ ένα είδοσ πατρικήσ στοργήσ για τον Εδρύαλο.

Ο γέρο-Αγάθησ, που είχε διαδάξει και στους δύο την τέχνη των όπλων, τους έλεγε συχνά:

—Δέν άζεισ ό' έναν άντρα να παραδίνεται όλόφωγα στον έρωτα μιας σκλάβασ ή έστω και μιας ελεύθερησ γυναίκασ. Η γυναίκα πλάσθηκε για να ήφάνη, για να μαγειρίει και καμιά φορά για να διασκεδάξη τους πολεμιστήσ στις ώρεσ της αναπαύσεωσ των. Έκείνωσ που άγατά μια γυναίκα περισσότερο άπ' όσο της ταιριάζει, θά γίνη μια μέρα όλοσ της. Στά σιδηθία θάμια τραγμαίνωσ από τις αναμνήσεσ των χαδιών της. Όθή, μέσα τον μια αγάπεντη άρρώστια που θά του σκοτίη το μυαλό και θά του παραλίθη τα πόδια στην όρα της πορείασ ή της μάχησ. Απειναΐασ τίποτε δέν είνε τιμώτερο κ' όφελιμώτερο από τη φίλια που ένώνει δύο άντρεσ. Μπορούν να εμπιστευτούν ό' ένασ στον άλλο τά μυστήα τουσ, χωρίσ φόβο να προδοθύν. Μπορούν να βοηθήσων ό' ένασ τον άλλο, χωρίσ να φοβούντα πώσ θά κινδυνέωον. Έκείνωσ που άγατά μια γυναίκα, χάνει τη δύναμη του.

Έκείνωσ που έχει ένα φίλο, τη διπλασιάζει. Μην Έγγυάτε ποτέ πώσ μια γυναίκα αφάνιση την Τροία. Ν' άποφρίγητε τις γυναίκεσ, ό νεό...

Έκείνον τον καιρό παρουσιάζηκε στο έχθρικό των Τρώων στρατόπεδο, μαζί με τους Ροιτωίωυν και μια γυναίκα άμαζώνα, ή Καμίλλη, κόρη του έξοριστον βασιλέα Μετάβου.

Στην πρώτη μάχη που δόθηκε, ή Καμίλλη, αφού έκανε πραγματική θραση στους στρατιώτεσ των Τρώων με τά βέλη της, έβγαυα τραθήσε το ξίφοσ της για να πολεμήη από κοντά κ' άπάνω στην όψη της βρόθηκε άντιμέτωχη με τον έλπιότ Εδρύαλο.

Η σύγκρουσισ ήταν φοβερή. Χτυπήθηκε γερά, τά ξίη τουσ διασταυρώθηκαν και τ' αλογά τουσ, που βρόθηκαν τόνα πλάσ στ' άλλο, στρυφογυρόσαν και χτυπούσαν το χόμια όαμητικά.

Έβγαυα, πάνω στη λίσσα της πάλης, το χέρι του Εδρύαλου έπεσε κάτω άφρηο, όσάν ό ήρωασ ν' άγνόταν να ήπεραστίη τον έναντί του. Κ' αυτό

Η Καμίλλη έκανε θραδι στους στρατιώτεσ των Τρώων, με τά βέλη της...

Έλληνική, όστε στο φαρμακείο του δέν ήπνηξαν παρά Έλληνικήσ έπιγραφέσ στά σινιδάτια των φαρμακίων. Και τις συνταγέσ του άζομυ ό Βηλαράσ 'Ελληνιστί τις έγραφε. Ο πατριωτισμόσ του ήπηρεσ άδιαφορικώτεροσ. Είνε άκόμη βέβαιον ότι έσπασε πολλούσ Ήπειρώτεσ από τά χέρια των δημίωυν του Άλη Πασά.

Όταν τά Σουλιτανικά στρατεύματα έπολιούρησαν τά Γιάννενα, στη 1820, ό Ίωάννησ Βηλαράσ—οίς-υνοσ και πατέρασ παιδιών—ένκινδύνεουσε σοβαρά. Οι Σουλιτανικοί δού έσφαξαν τον Άλη Πασά, έκαυαν και τό άρχοντοπούλο του ίατρομυλόσοφου. Ο Ίω. Βηλαράσ έπρόφτασε, με την οικογένειά του, να καταφύγη στο Τσεπέλοδο του Ζαγορίου. Έκει πέθανε πάμπωτοσ στις 28 Δεκεμβρίου 1823.

Ο μακαρίτησ Σπυρ. Λάμυροσ στα «Ελληνισμιάμασ του έθιμοσείασε τά έξήσ άξιωματίασ:

«Ο Βηλαράσ άποθανών, άφησε, εκτός της χήρασ, δύο υιούσ. Άλλά ποια όπρηξεν ή ούζυγοσ του ; Ο Βιογραφάρασ άτόν Π. Πετριδης, εις την έκδοσιν της Κερκύρασ του 1828, δέν έχει λέγει τίποτε ά' αυτήν, κ' έγώ δέ ούτε έν Άθηναισ, ούτε έν Ίωνανίοισ κατόρθωσα να μάθω τι περί της ούζυγουσ του ποίητο. Άλλ' όμως ένδεικνύεται ότι ούζυγοσ του ποίητο όπρηξε πιθανόσ ή θυγάτηρ του Άλέξάνδρου Γεροντίου. Εκείνοσ ό όποιοσ πεποιτιστότατοσ προσέπαθε να σώη αυτόν κατά τάσ άνακρίσεισ, εις τάσ ήμέρασ του διωγμού, και εις την οικίαν του όποιοσ προεγγυμάτιζε καθ' έκάστην έν Βενετία, κατά τά έγγραφα του Βενετικού Άρχείοσ, εις τά όποια ρητάσ άναφέρεται ότι ή θυγάτηρ αυτόσ είχε ζητηθεί εις γάμον υπό του Βηλαράσ.

Τουιστότατοσ ή κόρη, ή έν άμαρτία άνατροσείασα εις την πόλιν των δογών, έμεινε με τά δύο της τέκνα στερημένη των πάντων, ώσ χήρα, εις γωνίαν τινά της Ήπειροσ, εκτός άν μετεπίστευεν εις την Κέρκυραν, όπου ό Πολίτησ, εκδίδων τά έργα του Βηλαρά, δέν άπέλεπε μόνον εις την άδειαν του έσ ποίητοσ και συγγραφέωσ, άλλα και εις την φιλανθρωπίαν «δια να δοθ-ώσ έγγραφοσ—έπιστολ ήσ βοήθεια εις την χήραν γυναίκα του, ή όποια δια τά φρεκά τάσ Πατριόσ δυστυχιστάμασ έμεινε στερημένη των πάντων και εις την όποιασ θά δοθούσ όλα τά χρήματα όπου θά συναχθούσ από την παρούσα έκδοσιν, αφού έθώον τά άναγκαιά της έκδόσεωσ έξόδα.»

συνέβη γιατί άντίκρουσε τά μάτια της άμαζώνασ.

Η κόρη έφωσε τότε το ξίφοσ της και σίγουρα θάξε ξεπτερδένει τον νεό, άν δέν πρόφτανε να τρέξη προς βροθεία του ό Νίσοσ. Ο γενναίοσ πολεμιστήσ έδωσε ένα γρήγορο χτύπημα στο γυναικείο ξίφοσ και με τόση μεγάλη δύναμη, που τόκανε δύο κομμάτια.

Έτσι είχε την όραία άμαζώνα στη διάθεσι του και μπορούσε να τη σκοτίωη. Άλλά χωρίσ καθόλου να σταθή, έσφιξε το χαλινάρι του άλόγου του και παίρνοντασ το φίλο του μαζί, γύρισε στο στρατόπεδο των Τρώων. Είχε δει κ' αυτόσ τά μάτια της Καμίλλησ κ' είχε γοητευθεί...

Έκείνο το βράδυ ό Νίσοσ και ό Εδρύαλοσ, κ' πρώτη φορά στη ζωή τουσ, δέν αισθάνθηκαν καμιά εύχαρίστησι από τη φίλιζη τους συντροφιά. Ο Εδρύαλοσ προσφάτιηκε πώσ ήταν χωρισμένοι κ' οι δύο φίλοι χωρίστηκαν κ' άποσύνησαν στις σπηλέσ των.

Την Άλλη μέρα τό πρωί ό Εδρύαλοσ βήκε άπ' τό στρατόπεδο και παίρνοντασ ένα δύσβατο μονοπάτι, άνάμεσα από κάτι γαυλόλαθα, άνέβηκε σ' ένα ήρωμα άπ' όπου φανότανε τό στρατόπεδο των Ροιτωίωυν.

Ο Εδρύαλοσ στάθηκε εκει κ' είδε την Καμίλλη που οδηγούσε το άλογο της στο ποτάμι. Κ' όταν αυτή Συναγνώρισε στο στρατόπεδο, ό Εδρύαλοσ κατέβηκε από τό λόφο και συνάντησε τον Νίσο που γύρισε κ' αυτόσ στην κατασκήνωσί τουσ.

Οι δύο φίλοι κατύχησαν και δέν έμειλσαν. Καθένας τους δίωκοσ διάβασε στην έγκαρσι του άλλου την καρφή σέφυρ που τους βασάνιζε.

Και τις δύο άκόλουθεσ ήμέρεσ δέν ιδόθηκαν καθόλου. Όστόσ ό Νίσοσ, όταν έμεινε μόνουσ του, έπιασε τό κεφάλι του και σιλόλογιστήκε:

—Είνε φανερό πώσ αγαπούμε κ' οι δύο την ίδια γυναίκα.

Όσο αυτή θάμια μεροστάμασ, θά γάνωμε τό θάρροσ μασ και θάμιασε άναδροήσι στη μάχη. Είνε άνάγκη λοιπόν να σκοτίωωσ την Καμίλλη, άν θέλω να μείνω φίλοσ του Εδρύαλου, πράγμα που τό επιθυμώ περισσότερο από κάθε άλλο. Άλλά πρέπει να τη σκοτίωω με δόλο, στα σκοτεινά, χωρίσ να ιδώ τό πρόσωπό της, γιατί τότε δέν θά βρω τη δύναμη να τη χτυπήσω.

Την ίδια όρα σκεφτόταν κ' ό Εδρύαλοσ, όμοιάνοσ, μέσα στη σπηλι του:

—Άν αυτή ή γυναίκα γίνη σκλάβασ μασ, ή έμεινα θ' αγαλήνη, και τότε θά γάνω το Νίσο δυστυχισμένο, ή το Νίσο θ' αγαλήνη, και τότε θά μισησω το φίλο μου. Πρέπει λοιπόν ή Καμίλλη να βγη, χωρίσ άλλο,

από τη μέση. Δέν πρέπει όμως να τη χτυπήσω κατά πρόσωπο, γιατί μόλιε ιδώ τά μάτια της, τό σταθι θά μου πέση άπ' τά χέρια...

Έκείνη τη νύχτα, μια νύχτα άφύγγοσ και σκοτεινή, ή Καμίλλη κομώτανε βαθειά, έπιλοκωμένη σε μια άσχη της σπηλι της.

Μια μικρή λυχνία έφρηγε και φώτιζε άμυδρά την περιχειραλαία και τό θώρακά της, λυθσαν κρημασιμένα στον τοίχο, άφίνοντασ άφώτιστο τό πρόσωπο της κόρησ.

Ο Νίσοσ πήλκε κρυφα στη σπηλι χωρίσ να τον νοήσωη κανείσ, κούττασε τό χωριτομένο σωμα της κόρησ ποίταν έπιλοκωμένη στο χαλί, κ' άναστέναξε. Μά σινηθεσ άμέσωσ.

Κανόνισε τότε τό μέρος όπου έπρεπε να χτυπήη και βίθησε τό μαχαίρι τον στην καρδιά της άμαζώνασ.

Την ίδια στιγμή φάνηκε στην πόρτα κ' ό Εδρύαλοσ, μ' ένα μαχαίρι στο χέρι.

—Τελείωσε ! του είπε άπλά ό Νίσοσ.

Κ' άμέσωσ πρόσθεσε:

—Ζήτω ή φίλια !..

Κ' οι δύο φίλοι άγκαλιαστίησαν κλαίγοντασ άπ' τη χαρά και την εύτυχία τουσ.

ΚΙΝΕΖΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Στην Κίνα, ή προσβολητικώτερη χειρονομία είνε να άγγίξη κανείσ με τά χέρια τον την κοτύβα ένόσ άλλου. Έπίσης εκει θεωρείται ύβριστικό να χαιρετίη κανείσ με μια άλλη κλίσι της κεφαλι, πράγμα που στοίχισε άλλοτε άρετά έπικολοκίματα στους Ενώπιουόισ, οι όποιοι άγνώσοσαν τά κινεζικά έθιμα.